

Kozgatar
Mason f.

Három tavasz emléke

Három tavaszra emlékezünk ezekben a napokban. Ezer-nyolcszáznegyvennyolc márciusára, a polgári forradalom és a nemzeti szabadságharc kitörésére; tizenkilenc tavaszára, az első magyar proletárdiktatúra békés kikiáltására és fegyveres védelmére; ezerkilencszáznegyvenöt tavaszára, amikor a szovjet csapatok hozták el a szabadság lehetőségét, amit tizenkilencben elragadt az antant intervenció...

Évfordulóira emlékezve, mindig a tanulságokat keressük. Minden korban más ragadunk ki e történelmi sorsfordulók tanulságaiból, hiszen mindig az aktuálisan érdekeset keressük a múltban. Így van ez most is.

Petőfi, Ády, József Attila és a többiek, a három tavaszi sorsforduló ihletett előharcosai számára természetes volt és maradt az, hogy a magyar szabadság ügyét a nemzetközi haladásával kapcsolják össze. Hiszen a 48-as szabadságharc „Európa tavaszától”, a dicsőséges Tanácsköztársaság a nemzetközi forradalmi fellendüléstől, s a második magyar proletárdiktatúra a szocializmus erőinek világméretű előretörésétől el nem választható.

De éppen a történelmi korok negatív tapasztalatai a legintőbbek a ma számára. Ha egy felszabadító hadsereg megáll az országhatárnál, s tétlenül nézi, miként számolják fel természetes szövetségét, a bécsi forradalmat, előbb-utóbb magának is bukniá kell. Ha a Tanácsköztársaság felszabadító Vörös Hadserege megfelelő biztosítékok nélkül egyoldalúan visszavonul a demarkációs vonalig, bizva az imperialisták ígéretében, veszni hagyva a testvéri Szlovák Tanácsköztársaságot, melynek megszületéséhez segítséget nyújtott: önmagát itéli halálra. Jól látták ezt a forradalom következő zetes népi erőt mind negyvennyolcban, mind tizenkilencben.

Tizenkilenc egyik tanulsága az, hogy bízni nem lehet a reakcióban, abban, hogy az ellenforradalom tekintettel van bármiféle „játékszabályra”. Ezt megtanulhattuk a magyar történelemből. És a Szovjetunió azzal biztosíthatja saját szocialista fejlődését, békéjét, hogy internacionalista kötelezettségének megfelelően segítséget nyújtott a fasiszmus összezűzéséhez határain túl is — akárcsak a jugoszláv, a bolgár, a román néphadsereg, amelyek szintén részt vettek hazánk huszonnégy esztendő előtti felszabadításában. Nem a kommunizáción, nem a magyar munkásokon és paraszton múlt, hogy demokratikus magyar hadsereg már nem vehetett részt a német fasiszmus leverésében — határainkon túl is.

A három tavasz mellett egy negyedik tavaszra is emlékezünk — a tíz évvel ezelőtti tavaszra, a népi demokrácia megerősítésére. Az internacionalizmus legszebb példáit adták ezekben a napokban a testvéri szocialista országok. Az NDK-tól Vietnámig, Koreától Bulgáriáig, élükön természetesen a Szovjetunióval, valamennyi szocialista ország vissza nem fizetendő segítségével támogatta a magyarországi helyreállítást. Tudják jól, hogy saját magukat is védik, amikor bennünket segítenek, hiszen ötvenhat októberében a Rádiónál és a Köztársaság téren róluk is szó volt — akárcsak a Piltváiban ezernyolcszáznegyvennyolcban, a Visegrádi utcában tizenkilencben, vagy a Vár felszabadításánál negyvenötben.

Ezekre is gondolkodni kell ma, egy békés tavaszon, biztonságban, olyan történelmi helyzetben, amikor ismét a nemzetközi haladás élvonalában haladunk — s nem ránk összpontosítja tüztét a nemzetközi reakció.

B. T.

Véleményt kérünk!

Az egyetemi pártbizottság végrehajtó bizottságának rendszeres politikai és tanulmányi tájékoztatóját március 16-án első ízben vitázták meg nagyobb plénumon, kibővített pártbizottsági ülésen. Az új módszernek mindegyikük az a célja, hogy oktatónak közvetlenül, gyorsabban ismerjék meg az oktató-nevelő munka során felmerülő problémákat.

Nem nevezhető ugyan módszeres közvéleménykutatásnak, de elég sok irányú adatgyűjtés előzi meg a tájékoztató összeállítását. Ebben a munkában a pártbizottság mellett egyre nagyobb szerepet kap a KISZ is, hiszen „fölfelé” rajta keresztül jutnak el legkönnyebben az előadásokról, az egyes tantárgyakról és aktuális kérdésekről kialakult hallgatói vélemények.

A legutóbbi pártbizottsági ülésen különösen a matematika oktatásával kapcsolatban hangzott el sok vélemény. Ugyancsak hasznos információkat jelentettek az egyes előadásokról szóló megállapítások, bár nem minden esetben lehetett eldönteni, hogy a hallgatóság mekkora részének — néhány embernek vagy a többségnek — álláspontját tükrözi-e.

Az új kezdeményezés egyik fő tanulsága, hogy okvetlenül tovább kell fejleszteni a hallgatók véleményének rendszeres felmérését, a hallgatók pedig saját érdekükben is igyekezzenek őszintén kifejezni véleményüket, mert ezáltal eredményesen járulhatnak hozzá oktatásunk állandó tökéletesítéséhez.

— f —

VILÁG PROLETÁRJAI, EGYESÜLJETEK!

KÖZGAZDÁSZ

a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem lapja

IX. ÉVFOLYAM, 5. SZÁM.

ÁRA: 30 FILLÉR

1967. MÁRCIUS 25.

Közgazdászok az országgyűlésben

Beszélgetés dr. Bognár József egyetemi tanárral a választásokról

— Kérjük, személyes tapasztalatai alapján mondja el, milyen fontos társadalmi kérdések merültek fel a választást megelőző vitákon.

— A választás a szocialista társadalmi rendszerben annak a demokratikus alapelveknek az érvényesítését és valóra-váltását jelenti, hogy minden hatalom forrása a dolgozó nép. A dolgozó nép egyrészt ítéletet mond a kormányzat politikájáról és jövőendő számdékairól, másrészt megválasztja amezokat, akiket megbíz érdekei és nézeti képviselőivel.

— Ezért a választási kampány, a gyűlések, találkozáások és beszélgetések résztvevőit nemcsak helyi problémák, vagy saját szakmai kérdéseik foglalkoztatták, hanem az országos és a nemzetközi politikai fundamentális kérdései is.

— A belpolitikai kérdések közül a gazdasági mechanizmus és a politikai demokrácia

kérdései kerültek leggyakrabban szóba. Természetesen e két kérdés között igen szoros összefüggés áll fenn; hiszen a gazdasági reform egyik kiindulópontja az, hogy a szocializmusban a különböző célok elérésének, vagy megközelítésének különböző alternatívái vannak. Az alternatívák megválasztásához viszont nyílt dialógusra, fejlett és eleven közéletre; — röviden szólva — politikai demokráciára van szükség.

— A közgazdászok különleges társadalmi szerepéről milyen tapasztalatai vannak?

— Tudatában vagyok annak, hogy a gazdasági mechanizmus bevezetése és helyes működtetése nagy felelősséget rak a közgazdászok vállára. Minden közgazdászra; idősebbekére és fiatalabbakra; azokára, akik népgazdasági szinten dolgoznak és azokéra is, aiktól a vállalatok jó munkája függ. A nagy felelősség persze növekvő lehetőségeket jelent, hiszen e kettő együtt jár. Ha valakinek több lehetőséget adnak, arra nagyobb felelősség is hárul.

— Mégis utalni kell arra, hogy a közgazdászok helyzetállása és jó munkája olyan problémákat is megoldhat, amelyeket az elmúlt években megoldatlannak éreztünk; így — többek között — nőhet a közgazdászok társadalmi megbecsülése, javulhatnak előrejutási lehetőségeik, szebb tartalmat kaphat munkájuk, stb.

— Ennek érdekében azonban nekünk közgazdászoknak még a mainál is nagyobb felelősséget kell vállalnunk annak a gazdasági reformnak a sorsáért, amelytől a szocialista gazdaság sikeres előrehaladása és hatékonysága függ.

— A választások megnyílnak az emberek közéleti, politikai érdeklődéséről?

— A nemzetközi politikai kérdések megvitatása során különösen azt találtam érdekesnek, hogy az emberek (a választók) milyen feszült figyelemmel követik a külpolitikai eseményeket. Ezt nagyon fontosnak tartom olyan ország esetében, amelynek régi vezetőrétege évszázadokon át a provincializmus és nacionalizmus légkörét táplálta. Az emberek egyre inkább tudatára ébrednek annak, hogy a világ politikai történelme a sorsdöntő kérdésekben már egységes, noha minden nemzetnek megvan a saját politikai történelme is.

— Kétségtelen, hogy olyan nagy konfliktusok, mint az amerikaiak vietnami agressz-

sziója, vagy a kínai vezetők szovjetellenes magatartása nagyobb mértékben befolyásolják az egyes országok cselekedeteit, gazdaságfejlesztési elgondolásait, az életszínvonal alakulását, a politikai demokrácia jövődjét, mint az adott ország belső viszonyai-ban végbement változások.

— Ezért is döntő jelentősége van annak, hogy kormányunk, társadalmi szervezetünk és egész népünk egyértelműen foglalt és foglal állást a béke megvédésére, az agresszió megfékezésére, vagy az európai biztonság kérdéseiben.

— Hogyan készül az új országgyűlés az előtte álló feladatok megoldására?

— Az új országgyűlés előtt megnövekedett feladatok és lehetőségek állnak. A feladatok nagyobbak, hiszen gazdaságunk, társadalmunk és kultúránk egyre összetettebbé és bonyolultabbá válik. Törvényhozói munkánk során tehát egyrészt a célokból, másrészt a megváltozott valóságból kell kiindulnunk.

— Közismert, hogy az országgyűlés különböző bizottságai — a legutóbbi ciklusban én a kereskedelmi bizottság elnöke voltam —, a jövőben jobban bekapcsolódnak a törvények előkészítésébe is, ami természetesen igen helyes elgondolás.

— Képviseletársaimmal együtt mindent elkövetünk annak érdekében, hogy az országgyűlés munkája méltó legyen a szocializmust építő magyar nép vágyaihoz és áldozatos tevékenységéhez.

KISZ szakvezetőségi választások

A külkereskedelmi és a belkereskedelmi szakon március 8-án, az agrár szakon pedig március 16-án zajlottak le a szakvezetőségi választások. A taggyűlés elnöke a belkereskedelmi szakon dr. Forgács Tibor, tanszékvezető egyetemi tanár, a másik két szakon Róth János kari titkár volt.

A KISZ szervezeti felépítésében történt változás által létrehozott szakvezetőség az elmúlt fél év során bizonyította és bizonyította is létrehozásának szükségességét. Ez derült ki az eddigi szakvezetőségi titkárok — agrár szakon Bajnai Sándor IV. évf., belkereskedelmi szakon Fézler Sándor II. évf., külkereskedelmi szakon a betegsége miatt távollévő Tóth Tibor helyett Dániel Anna III. évf. — beszámolóiból is. Ezekben hallhattunk a félév során végzett munkáról, az elért eredményekről és a felmerült

problémákról. Az előadók vázolták a megválasztandó vezetőség sora következő feladatait is. A beszámoló után az agrár szakon élénk vita alakult ki a tervekkel, illetve megvalósításukkal kapcsolatban, míg a külkereskedelmi szakosok hozzászólás nélkül, „egyhangúlag” fogadták el a programot.

A gyűlések következő napirendi pontja volt a tulajdonképpeni választás. A résztvevők az érkezőkors kiosztott szavazlapokra írták fel az általuk jelölt szakvezetőséget. A jelölt bizottságok javaslata, illetve a belkereskedelmi és agrár szakon történt módosítások alapján a következőképpen alakultak az új szakvezetőségek:

Agrár szak:
titkár: Piros László III. évf.
tagok: Pék Károly II. évf.
Papp Zolt I. évf.

Belkereskedelmi szak:
titkár: Fézler Sándor II. évf.
tagok: Bánki Ildikó III. évf.
Starcevic Imre I. évf.

Külkereskedelmi szak:
titkár: Dániel Anna III. évf.
tagok: Palotai Károly II. évf.
Tóth Zsuzsa I. évf.

Míg a szavazatok összeszámlálása folyt, a külkereskedelmi szakon dr. Szanyi Jenő tanszékvezető egyetemi tanár érdekes konzultációs előadást tartott főként az előzőleg feltett kérdések alapján. Aktuális gazdaságpolitikai témák mellett az első- és másodévesek egyetemi feladatairól is hallhattak, a harmadévesek pedig a diplomaszerezés és elhelyezkedés tudnivalóiról.

A szavazatok összeszámlálása után „hivatalába lépett” az új szakvezetőség. Korábbi munkájuk alapján minden biznnyal rátermettek kerültek erre a posztra. A mostani választások helyességét természetesen csak a jövőben mérhetjük le, de ha a választottakba fektetett bizalom párosulni fog a nekik nyújtott segítséggel, akkor gyakorlatilag is sokat tettünk az egyetemi KISZ-munka javítása érdekében.

Fehér István

Értékes jutalmak

A VIII. Országos TDK-ra hirdetett pályázat nyertesei

Az 1966 tavaszán meghirdetett pályázatra egyetemünk-ről összesen 54 dolgozat érkezett be. Jutalmat a következő hallgatók nyertek:

Kiemelt díj

A művelődésügyi miniszter és a KISZ KB 1000 Ft-os jutalmában részesült:
Héthy Lajos (IV. nemzetközi).
Juhász Mária és Bátfalvi Klára (IV. belker.)

I. díj

Szovjetunióbeli utazás

Makó Csaba (IV. ált.)
Wirth Gyula (IV. földrajz)
Berta Márta (IV. tanári „B”)
Sipos Béla (IV. ipar)
Békési Gábor (V. terv-mat.)

800 Ft jutalom:

Csejtei István (III. nemzetközi) és szociológiai szakcsoportja.
Gállik Mihály és Szarvas Beatrix (III. ipar)

II. díj

600 Ft jutalom:

Tarlós Béla (V. terv-mat.)
Kollarik István (V. terv-mat.)
Roóz József (IV. ipar)
Ruzsa Sándor (IV. földrajz)
Bakos Gábor (IV. külker)
Liptai Wagner András (IV. külker)
Kertész Erzsébet és Nagy József (III. terv-mat.)

III. díj

400 Ft jutalom:

Bekettye Gábor (IV. külker)
Sándor Annamária (IV. külker)
Gebauer Ferenc (IV. külker)
Hajdú Gyöngyi (IV. tanári „A”)
Szeri Pósa István (IV. földrajz)
Révbíró Géza (IV. ipar)
Dajka Miklós (IV. terv-mat.)
Szöcsik Júlia (III. belker)
Abraham Etelka és Fehér István (IV. ipar)
Nováky Erzsébet és Pintér Sándor (II. terv-mat.)
Kutas János és Váradi László (III. ipar.)

Megosztott III. díj

200 Ft jutalom:

Ormai Éva (IV. tanári „B”)
Csomor Mária (IV. tanári „B”)
Péterdiné Solyi Ilona (IV. ipar)
Varga Jánosné (IV. ipar)
Kottász Zolt (IV. külker)
Fenyő György (IV. külker)
Sinkó Irén (végzett közl. szakon)
Györfi László (IV. közl.)

Könyvjutalomban részesült:

Varjú Vilmos, Enyedi József, Szerdahelyi László, Varga Erzsébet, Siklóssy Ákos, Takács Agnes, Balogh László, Pajcsics József, Horváth Géza, Stock Péter, Kalas László, Bokros Erzsébet, Koncz Katalin és Balikó Jánosné.

ZSIBONGÓ — „TANULÓPÁROKNAK”

Kitűnő ötlet volt az aula feletti galériát tanuló társalgónak berendezni. Így remélhetőleg nagyobb csend lesz a könyvtári olvasóteremben.

Statisztika a statisztikáról

Szó esett már a „Közgazdász” hasábjain a félévi tanulmányi eredményekről. Mi az általános statisztika c. tantárgy vizsgatapasztalatai alapján szeretnénk ehhez a kérdéshez hozzájárulni. Nem akarunk részletesen beszámolni a vizsgatapasztalatról, csupán egy — véleményünk szerint fontos — kérdést érinteni.

Minden tanulmányi év elején felhívjuk hallgatóink figyelmét az évközi folyamatos tanulás fontosságára, hiszen a tananyag egyes részeit szervesen egymásra építjük, így egy-egy téma kihagyása esetén a továbbiak megértése sok problémát okoz, és sok munkát igényel a mulasztottak pótlása. A tanév közbeni alapos, rendszeres munka a vizsgaidőszakban lényegesen megkönnyíti a vizsgára való felkészülést, míg az évközi tanulás hiánya sok esetben megoldhatatlanná teszi a tananyag 5-6 nap alatt való elsajátítását.

Persze, eddig is mindenki tisztában volt azzal, hogy az évközi munka és a vizsgán el-

ért eredmény között elég szoros kapcsolat van. Ezzel tehát semmi újat nem mondunk. Most szeretnénk azonban az elmúlt félév végén általános statisztikából vizsgázott II. évfolyamra vonatkozóan számszerűen is alátámasztani ezt az összefüggést.

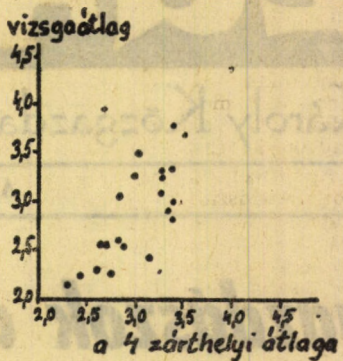
Az évközi munkát alapvetően a gyakorlatokon való aktív részvétel és az évközben írt zárthelyi dolgozatok eredménye tükrözi. Ezek közül számszerű formában a zárthelyi dolgozatok eredményét ismerjük, azt is csak az egyes csoportokra vonatkozóan (a zárthelyi csoportátlagait). Megállapítottuk továbbá az elmúlt vizsgaidőszak alatt elért vizsgaeredmények alapján a csoportátlagokat és vizsgátlagokat e mutatók között a kapcsolatot.

Az egyes csoportok 4 évközi zárthelyi dolgozatának (a két félév során írt 4 zh) átlageredménye és a vizsgaeredmény között szoros kapcsolat van, ezt az alábbi táblázat jól szemlélteti:

A másodéves nappali tagozatos csoportok megoszlása zárthelyi átlag és vizsgátlag szerint

A 4 zh átlaga	A vizsgátlag					Össz.
	2,50—2,99	3,00—3,49	3,50—3,99	4,00—4,49	Össz.	
—2,49	2	—	—	—	—	2
2,50—2,99	1	5	1	—	—	7
3,00—3,49	1	2	6	3	—	12
3,50—3,99	—	—	1	—	—	1
4,00—4,49	—	—	—	1	—	1
Összesen	4	7	7	4	1	23

Látható, hogy azoknál a csoportoknál, amelyeknél a zárthelyi eredmény jobb volt, ott általában a vizsgaeredmény is jobb lett, és viszont.

E kapcsolat szorosságának jellemzésére kiszámítottuk a korrelációs együtthatót ($r=0,84$). Ennek alapján azt mondhatjuk, hogy az évközi zárthelyi dolgozatok eredménye és a vizsgaeredmény között szoros kapcsolat van, ezt az alábbi táblázat jól szemlélteti:

Ez az összefüggés egyes hallgatókra nézve kevésbé érvényesül, mint a csoportok egészére, hiszen az egyedi eredményeknél a véletlennek nagyobb szerepe van.

M.—K.

NE FELEJTSD EL!

Április 2-án:

KÖZGAZDÁSZ BÁL

Félház akció az aulában

Leszámítva a rokonokat, ismerősöket, barátokat, csoporttársakat, a gondos szervezés ellenére igen kevés hallgató és oktató jelent meg a forradalmi ifjúsági napok alkalmából rendezett díszelőadáson, pedig már a meghívó is azt ígérte, hogy művészi csoportjaink repertoárjának színe-javát fogjuk látni. Kétszáz néző egy ilyen est súlyához mérve nagyon kevés. Az ebből levonandó szomorú következtetések helyett inkább arról írjuk, hogy mit vesztek, akik nem voltak ott...

Már az elsőként színpadra lépő énekkar biztosította az est hangulatát, preklasszikus és magyar mesterek műveiből összeállított műsoruk igazolta korábbi sikereiket. Ugyanakkor nem értjük, miért nem használták fel a forradalmi évfordulók jegyében tervezett műsört kitűnő forradalmi kórusműveink és népszerű külföldi forradalmi dalok előadására.

A tánckar fellépését a szokásos nagy érdeklődés kísérte. Együttünk látványos bemutatóját forró taps jutalmazta. Az est egyik fénypontja Grabóczy Nyugat-dunántúli táncok című kompozíciója volt a zenekar tolmácsolásában. Hangversenyteremben éreztük magunkat és csak az emeletől lehallatszó „oktatási zörejt”, valamint a csengő berregése zökkentettek vissza a valóságba.

Színjátszó csoportunk Rozs-gyestársaság: Rekvium című csodálatos költeményével szerepelt, mely tartalmazta a megfelelően illeszkedett az említett ifjúsági eseménysoro-

zathoz. Sajnos azonban a versszínpadon kissé nehezen követhető. Az est egyetlen szövegtája Bakos Gábor volt. Muzsorgszkij: Kievi Katedrálisát szólaltatta meg.

A Neoton együttes műsorával fejeződött be a program. Egyöntetű sikert nem is arathattak, hiszen sok szülő is ott

ült a nézőtérben és a beat zenének vannak „korosztálykorlátai”. Különösen az „elektromos hegedű” elől menekültek sokan. Meggyőződés, hogy saját szerzeményi számaikkal szakmai berkekben is hamarosan szép sikert érnek el.

Farkasházy Tivadar

Esziperantó

Az Eötvös Loránd Tudományegyetem bölcsészeti karán február 21-én az esziperantó szakos hallgatók megalakították a nemzetközi nyelv tudományos diákkörét. A diákkör munkatervében kiemelt szerepet kapnak a nyelvgyakorlatok és kísérletek mellett szerepel egy áprilisban megrendezésre kerülő irodalmi est, mely mint egyetemi esziperantó nyelvű rendezvény az első lesz hazánkban. Ezt követően a diákkör tagjai részt vesznek a toruni (Lengyelország) egyetemi esziperantó szemináriumon. A bölcsész hallgató-

kon kívül a diákkör munkájába más karok és egyetemek esziperantista hallgatói is bekapcsolódhatnak. A kör alapító tagjai között van egyetemünk három hallgatója: Horváthné Vida Ágnes, (ipar IV/6), Kiss Iván (ipar IV/4) és Rozgonyi Zsuzsa (belker II/3).

Kérjük azokat a hallgatóinkat, akik foglalkoztak esziperantóval, vagy érdeklődnek a nemzetközi nyelv iránt, hogy a „Közgazdász” ládába dobják nek a toruni (Lengyelország) egyetemi esziperantó szemináriumon. A bölcsész hallgató-

Vietnami vasárnap — kedden

Március 21-én, a KISZ megalakulásának 10. évfordulója tiszteletére sikeres társadalmi munkaakciót tartottunk, amelynek bevétele a vietnami szolidaritás alapja kerül. Talán a jó időnek köszönhető, hogy szinte minden jelentkező el is jött, s így a harmincvelünk együtt dolgozó vietnami diákkal együtt mintegy százhetven résztvevője volt a „vietnami kedd”-nek. Négy építkezésen folyt a munka: voltak,

akik a Várban falat vakartak, mások házat döntöttek vagy törmeléklet takarítottak el. Kár, hogy az előzőesetek a valószínűségi számítás zárthelyi miatt nem tudtak eljönni.

A következő vietnami vasárnapon, május 7-én, a Dien Bien Phu-i győzelem tizenharmadik évfordulóján számítottunk mindazokra, akik valamilyen okból most nem tudtak eljönni.

AZ ELSŐK KÖZÖTT VOLTAK

Küzdelmes napokat idézve

Amikor 1942 júniusában azzal a szándékkal jöttem fel Budapestre, hogy egyetemem tanuljak tovább, korántsem voltam még képzett marxista. Ateistának vallottam magam, lázasan kerestem választ az életemben tapasztalt társadalmi igazságtalanságok okaira és lelkesítettek a forradalom eszméi, ezért nem véletlen, hogy a Györfly István kollégium kommunista fiataljaival az első nagyobb lélegzetű beszélgetés után rögtön szót értettem. Teljes bizalommal maguk közé fogadtak és mozgalmi feladatokkal láttak el. Ekkor ismerkedtem meg Fehér Lajossal is, akivel később együtt dolgoztam a mozgalomban.

1942 őszén az volt a feladatom, hogy felkutassam az egyetemen továbbtanuló szegényparaszt származású lányokat és bevonjam őket a haladó ifjúság megmozdulásába. Végigjártam az összes főiskolai és egyetemi kollégiumot. Az eredmény siralmas volt, mindössze két szegényparaszt származású lányt fedeztem fel. A többi, mintegy húsz paraszt származású lány módos szülei gyermeke volt, de még velük együtt is olyan kevesen voltunk, hogy számlákban nem is lehetett kifejezni az

egyetemen továbbtanuló paraszt származású lányok arányát.

Ezt követően az volt a feladatom, hogy a fővárosban dolgozó cseléd lányokat bevonjam a Szabad Szó — a szegényparasztok és földmunkások hetilapjának — olvasóklubjába. A feladatot részlegesen sikerrel oldottam meg, mindenesetre a felszabadulás után kezdeményezésemre létrehozott Háztartási Alkalmazottak Szakszervezetének bánságát ezek a lányok alkották.

A mozgalmi munkában szerzett tapasztalatok készítettek arra, hogy a Kis Újságban foglalkozzam a szegényparaszt származású lányok társadalmi felemelkedésének kérdésével, a továbbtanulás és az önképzés jelentőségével. Cikkem visszhangra talált, különösen a földmunkás lányok küldtek

sok üdvözlő levelet részemre. Három nap múlva, 1943. május 16-án Darvas József, ugyancsak a Kis Újság hasábjain, „Beszéljünk egyszerű paraszt nőkről is” címmel nagyobb lélegzetű cikkben tért vissza fejtegetéseimre.

Írásom megjelenése után a Soli Deo Gloria Internátusban, ahol egyházközségünk ajánlására kaptam elhelyezést, nehézségeim támadtak. Feljelentés érkezett a református egyház kollégiumi központjába, hogy kommunista-gyanús vagyok és eszméimmel megfertőzhetem társnőimet. A fő érv az volt, hogy a kötelező vasárnapi istentiszteleteken mindössze két alkalommal láttam. Az ügyet végül is sikerült elsimítani. Arra hívtak, hogy megélhetésemhez kenyérkereső munkát is kell végezni és csak emiatt hanyagolom el vallási kötelezettségeimet.

Az internátusi lakásra okvetlenül szükségem volt, mégpedig nemcsak a magam érdekében. 1943 júniusában és júliusában a vizsgaidőszak után itt tudtam az egyik szobába bezárkózva, fejfájásra és pihenésre hivatkozva bördön-számra hajtogatni és borítékolni a Béképart (a Magyar Kommunista Párt akkori elnevezése) illegális felhívásait. A felhívások arra buzdították a parasztokat, hogy húzzák-halasszák, szabotálják a háborús célokat szolgáló Jurcsék-féle beszolgáltatást. A borítékok „Agroferra” és ehhez hasonló álfeladók voltak feltüntetve.

Az internátust később ott hagytam és többedmagammal, Kutrucz Gizivel, Balyó Mária egyetemi hallgatóval Darvas József lakásába költöztem. Bár együtt laktunk, egészen a felszabadulásig nem szereztünk tudomást egymás munkájáról, pedig valamennyien illegális megbízásokat vállaltunk.

1944 nyarán sok volt a labukás, ezért ősszel illegális lakásban helyeztek el. Élelmeszer és fegyver szerzésére kaptam megbízást. Közben apróbb akciókban vettem részt („Halál a fasisztákra” és ehhez hasonló szövegű, könnyen és gyorsan terjeszthető ún. nyalókatkat ragasztottam),

1944 novemberében személyleírás alapján az utcán fogtak el a nyomozók. A Margit körüli fogházba szállítottak. Villanyozással főleg Fehér Lajos tartózkodási helyét, valamint Hegedűs András és Gyenes Antal címét szerették volna ki-

Bár politikai kérdések iránt már kora gyermekkoromtól érdekelttem, a pártba való belépésem teljesen véletlen volt: találkoztam egy régi ismerősömmel, aki a börtönök VII. kerületi szakszervezetébe ment valamilyen összejövetelre. Megkérdezte, nem mennék-e vele. Csatlakoztam hozzá, és a szakszervezetben bemutatott néhány hozzám hasonló fiatalnak. Körülfogtak, beszélgetni kezdtek velem, valamelyikük azt mondta, lépjek be a szociáldemokrata pártba és már elmém is tette a belépési nyilatkozatot, amit rögtön aláírtam. Ezt odahaza el kellett titkolnom, mert a szüleim nem vették volna jó néven. Ugyan- az érettségi előtt álltam és ha a pártba való belépésem kitűnődik, kicsapnak az iskolából. Ez 1939-ben történt.

Hogy mi a marxizmus, arról tanultunk valamit a kereskedelmi iskolában. A közgazdaságtan tanára, aki liberális gondolkodású ember volt, 1-2 előadásában kitért a marx tanokra, olyan formában, hogy néhány tételt kiskanállal adagolt, és minden egyes tételt rögtön cáfolt is — nagykanállal adagolva. Amit mondott, az mindenesetre felkeltette a kíváncsiságomat és a pártban megragadtam az alkalmat marxista ismereteim megalapozására és bővítésére. Bekapcsolódtam az ifjúságok szemináriumába, ahol a társadalmi rendszerek fejlődését tanultuk. Könyvünk, jegyzetünk nem volt. Visszagon-dolva arra, hogy milyen szegényes körülmények között tanultunk, bizony irigylem a mai fiatalokat, akik a legjobb irodalomhoz juthatnak hozzá, kitűnő előadások és szemináriumok segítségével érthetik

szedni belőlem. Az illegális szabályai szerint tartózkodási helyüket természetesen nem is tudtam, bizonyították pedig nem volt ellenem.

Sok verés és kínzás közepette, de sikerült elkerülnöm a deportálást vagy a fizikai megsemmisítést, mert a Margit körüli fogházat 1944 vége felé felszámolták, a foglyok egy részét (akik ellen nem volt bizonyíték) szabadon engedték, a többieket kivégezték, illetve deportálták. Tarcsai Vilmosnéval, Bajcsy-Zsilinszky Endrénével, Lőrinczi Augustával voltam egy cellában és az elég gyakori kivégzések fültanúi voltunk. Én szabadlábra

kerültem és a felszabadulás után rögtön újra bekapcsolódtam a kommunista mozgalom munkájába.

Gyenesné dr. Makó Erzsébet

GYENESNÉ, DR. MAKÓ ERZSÉBET, a mezőgazdaság gazdaságtana tanszék tudományos munkatársa, 1943-tól a KMP tagja.
DR. KOLOS MIKLÓS, egyetemünk könyvtárának igazgatóhelyettese, 1939-től az SZDP tagja.

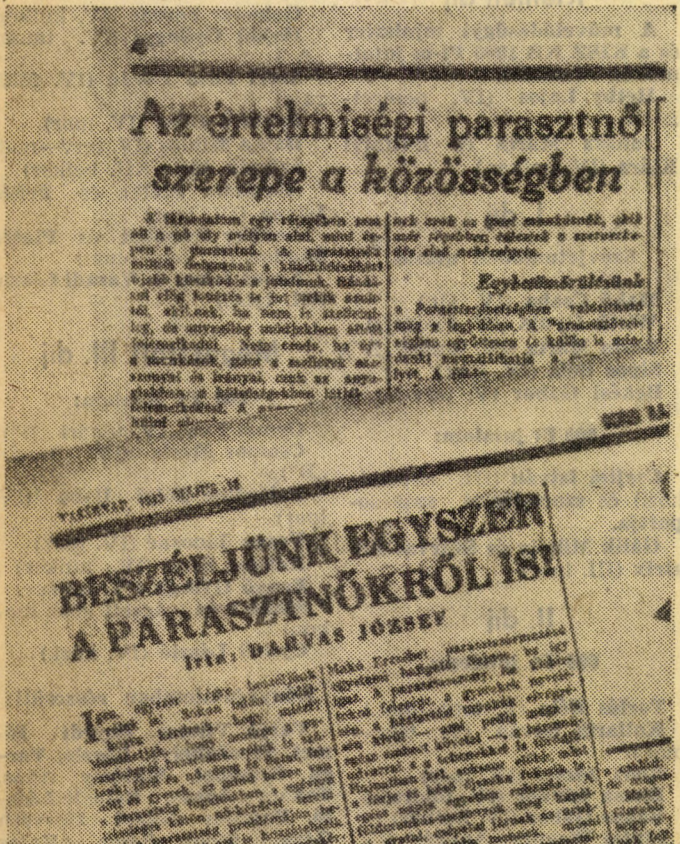
Út a marxizmushoz

meg a szocialista eszméket. A könyvesboltokban, antikváriumokban alig lehetett marxista könyveket találni, és ami volt, az is — kevés kivételtől eltekintve — meghamisította a marxizmus lényegét, a reformizmust terjesztette.

Abban az időben egyre nőtt a háborús veszély és 1941 júniusában a Horthy-fasiszták ténylegesen be is rántották Magyarországot a Szovjetunió elleni háborúba. Legfontosabb mozgalmi feladatunk volt az agitáció.

Agitáltunk a munkások között a munkahelyünkön és a sorbanállók között. Már bevettük a jegyrendszert és számos közszükségleti cikkért sorba kellett állni. Az emberek elégedetlenkedtek, és ezt nekünk ki kellett használni, a pártszervezetben megmondattuk, hogy legyünk óvatosak, mert a pavilon „megszállt terület” lesz, ott lesznek a rendőrök is és figyelnek bennünket. Ez nem tartott vissza senkit attól, hogy a maga módján kifejezésre ne juttassa a Szovjetunió iránti rokonszenvét, azt az örömet, ami eltöltött bennünket azzal kapcsolatban, hogy kezünkkel vagy szemünkkel végigsimítottunk a szovjet gazdaság termékeit, törve ugyan, de néhány szót válthattunk szovjet emberekkel.

A baloldali erők ilyen jelleget megmozdulásai keresztek a Horthy-fasiszták számlájára, és kegyetlen terrorral akarták letörni a baloldalt. Ennek sokan áldozatul estek, de akik túlélték a borzalmakat, a felszabadulás után a régi hittel és lelkesedéssel látunk neki a szocialista Magyarország megteremtésének.
Dr. Kolos Miklós

Makó Erzsébet (egyetemi hallgató korában írt) cikke és Darvas József reagálása.

Mi lesz veled, énekkar?

A hangverseny a néző-hallgató számára a karmester beintésével kezdődik. Csak a bennfentesek tudják, hogy egy-egy koncertet mennyi próba, fáradozás, aprómunka előz meg. Mégis — akár a színész, aki nem kap szerepet — az énekkar is megbénul, ha nincs színpad, s nincs közönség. Ennél már csak az szomorúbb, ha énekes sincs. Ez utóbbi ugyanis alapvető feltétele a próbának, munkának, fellépésnek, sikernek...

Az énekkar tapolcai kirándulása alkalmából az elmúlt vasárnap a kórus vezetőivel, Tóth Mihály és Szári Mihály karnagyokkal, Tüzes Klára titkárral s jónéhány „egyszerű” taggal beszéltem.

Az énekkarnak jelenleg mintegy 50—55 tagja van, három évvel ezelőtt 80 volt. Különösen fiúkban van hiány, a tagságnak csak egyharmada fiú. A tapolcai fellépésen például a tenorszólamot négyen énekelte. A tagságnak mintegy fele negyedéves, elsőéves alig van.

Egyetemünk hallgatói mellett szép számmal vannak kültagok, így egészen óvatosan fogalmazva is meg kell állapítani azt, hogy az utánpótlás helyzete nem a legrözsásabb.

Az énekkar 1964-ben nagy sikerrel szerepelt az NDK-ban, egy év múlva pedig Bulgáriában. Tavaly a keszthelyi kórusfesztiválon első díjat nyertek. Az elmúlt évben viszont már nem voltak külföldön, s úgy néz ki — hacsak nem bukkán fel egy váratlan lehetőség — az idén sem mennek. Nyilvánvalóan, nem azért jár el az a néhány tucat hallgató hetente kétszer 2 órára próbálni, hogy 10 napot, vagy éppen két hetet töltsön — egyébként jelentős részben a maga pénzén — például a bolgár tengerparton. De azt hiszem, ugyanilyen természetű, hogy egy külföldi túra hónapok fáradságos munkájának elismerése és jutalmazása, s ahogyan a turné előtt összetartja, úgy közben és utána újabb eredményekre ösztönzi a kórust. Erre az ösztönzésre nagy szükség van, hiszen amint Tóth Mihály karnagy mondta, nem valami szórakoztató dolog csak „ülni és engedelmkedni”. Ez valóban passzív elfoglaltság.

A tapolcai fellépés után az énekkar vezetőivel tovább beszélgettünk a gondokról és a tervekről. Jó lenne — mondták — a Hódmezővásárhelyen alakult, előfelvételsekből álló kamarakórust megnyerni az énekkar számára. Hasznos lenne talán újra bevezetni azt a gyakorlatot is, hogy az egyetemi kulturális élet vezetői elbeszélgetnek az újdonsült elsősökkel az énekkari munkáról, annak szépségeiről és a kóruséneklés követelményeiről.

Mindenesetre a tagságnak, az énekkar szakmai vezetőinek és az egyetemi kulturális szerveknek közös érdekük, hogy a címben felvetett kérdésre megnyugtatóan tudjunk válaszolni. Erre az énekkar eddigi eredményei is köteleznek.

M. J.

Vidéki fellépés

A néphadsereg tapolcai helyőrségének tiszti klubjában február 26-án egyetemünk népi együttese, március 12-én pedig énekkarunk vendég szerepelt. A közönség mindkét fellépést nagy érdeklődéssel fogadta, és az elismeréssel sem maradt adós. Nagy sikerrel szerepeltek a tánckar „újonc” tagjai is.

Bár a népi együttes utazását egy motorhiba megzavarta, a kényezerpihenőt igyekeztek hasznosn eltölteni. Képünkön: néhányan rögtönzött színtéki tanfolyamon vesznek részt Tanaszisz, a csoport fő-vezetősége: a kézműhelyiség, amit nem használnak, s amiről nem írunk, a leves, amit nem szeretünk, de megesszünk.

Ripporter kerestetik!

A KISZ Központi Bizottsága és a Magyar Televízió, a KISZ VII. kongresszusa tiszteletére 1967-ben ismét megrendezi a

riporter kerestetik

című vetélkedőt.

A versenyen részt vehet minden fiatal, aki 1967-ben még nem töltötte be 26. életévét és legalább középiskolai végzettséggel rendelkezik.

A legrátermettebb televízió-riporterjelöltek a kamerák előtt, nyilvános televízió-adások keretében versenyeznek majd a helyezésekért.

A jelentkezés levélben történik az alábbi adatok feltüntetésével: név, születési év, iskolai végzettség, lakáscím, foglalkozás, munkahely, nyelvismeret. Mellékelni kell továbbá egy fényképet és egy 3 (ritkán gépelt) oldalnál nem nagyobb terjedelmű írást, amely tetszőleges újságírói műfajban a fiatalok életével, problémáival, törekvéseivel foglalkozik.

Jelentkezni lehet a budapesti KISZ-bizottság címén (Bp. VIII., Kőztársaság tér 27.) A borítékra írják rá: Ripporter kerestetik.

Jelentkezési határidő: 1967. április 5.

Díjak: A verseny győzteseit értékes külföldi utazással jutalmazzuk. A legtehetségesebb versenyzőknek lehetővé tesszük, hogy riporteri képességeiket a gyakorlatban továbbfejleszthessék.

A KISZ Központi Bizottsága és a Magyar Televízió

Gratulálunk

A legutóbbi doktori avatáson egyetemünk oktatói közül négyen szerepeltek a doktori oklevelet szerzett közgazdászok között: Papp Sándor, a politikai gazdaságtan tanszék adjunktusa, a kandidátusi fokozattal járó doktori címet kapta. Denkinger Géza, a matematika tanszék adjunktusa, Mundruczó György és Weitz Tamás, a statisztika tanszék tanársegéde pedig doktori oklevelet szerzett.

Szovjet vendégek a klubban

Jól sikerült találkozó zajlott le március 16-án egyetemünk hallgatói és hozzánk ellátogató szovjet fiatalok között. Az orosz nyelvi kör rövid műsora után a klub melletti zeneteremben folytatódott a program. Vendégeink kedves figyelmessége, a néhány üveg vodka jó hangulatot teremtett, s levetkőzve gálásainkat, néhol vidám, néhol komoly beszélgetést folytattunk velük.

Az orosz nyelvi kör nagyon jól sikerült találkozója bizonyítja, hogy az ilyen közvetlen találkozások, személyes ismerkedések a nyelvi körök leglátogatottabb rendezvényei lehetnének.

p-k.

Spanyol fordítási verseny

Érdekes fordítási versenyt rendezett a spanyol nyelvi kör első és harmadéves hallgatói számára. A megjelent versenyzők szép munkákat adtak be, s mindannyian sikerrel bírták meg a spanyolról magyarra való átlátást nehézségeivel. A harmadévesek közül Benda Kálmán lett az első, míg az elsősök közül Tóth Zsuzsa és Varga Judit kapott dícséretet.

Klub-presszó

Egyetemünk átalakított klubja újabb létesítménnyel gazdagodott. Kávéval, italokkal, büféruval várja hallgatóinkat, oktatóinkat.

MOZAIK

A mi életünknek is vannak fontos eseményei. Ezek szorosan hozzátartoznak egyetemistáinkhoz. Van, amelyek mindennapos, van amelyek, sajnos, nagyon ritka. De nemcsak ebben különböznek egymástól, hanem jellegükben is.

Biológiai

vagy inkább táplálkozási centrum a menza. Ha másért nem, de ebédelni mindenképpen bejövünk. Már a kapunál orrfacsaró a szag, s ennél a jelenségnél ismét tapasztalhatjuk, mily gazdag anyanyelvünk, mert ez valóban szag, s nem illat. Az első, amit megtanulunk, hogy hol a menza. Az abszolút kezdő közgazdász az, aki még ezt sem tudja. A menza nem használnak, s amiről nem írunk, a leves, amit nem szeretünk, de megesszünk.

A menzán dől el, hogy ki az igazi közgazdász, szorosabban, az a la carte-on: ha kevesebbet veszek, ráfizetek, ha többet, akkor is, s ha éppen annyit, mint amennyi a jegy értéke (?) ...na ne menjünk bele a részletekbe...

Kulturális forradalmunk eredményeképpen, ma már nem csendes, magunkban, elárvult, alig hallhatóan eszünk, hanem zenezővel, még hozzá jó hangossal, hiszen ma már súlyos és bölesz mondanivalókat sugároz, sőt időnként bömböl a kis rádió, ilyeneket például: „Annyi ember él a földön”.

A menzát divat szidni, s néha kell is, de ha maszekül eszünk, igaz, hogy gyomrunk megtelik, zsebünk azonban lényegesen gyorsabban ürül ki. Általában jól érezzük magunkat a menzán, baráti körök, asztaltársaságok alakulnak. Vannak, akiket csak innen ismernek. Pedig ők is egyetemisták.

Szellemi

életünk legtarkább színtelénél a kétségtelenül az előadás. Ez mindennapos esemény. Lektórtársaságunknak és szabadidőnknek egyaránt forrása. Ahogyan a „civilnek” az időjárás a fő beszédtemájuk, úgy nekünk az előadás. A különbség csupán annyi, hogy az időjárás akkor szidják, amikor túl hideg vagy túl meleg, az előadást akkor, ha langyos.

Sok mindent jelent nekünk az előadás: megjézetelést (viszonylag ritkán), alvást, melege-

Abádszalókról jelentjük

Avagy amit nem lehet az egyetemen megtanulni

Falukutatás

Amikor először hallottuk a felhívást a népművelési gyakorlatra, inkább csak a kíváncsiság, az újat keresés hajtott bennünket a jelentkezésre. Hova kell menni, milyen feladatról van szó — minderről nagyon keveset tudtunk.

Az úticél hamar tisztázódott: Abádszalók. Az előzetes tudakozódás, az adatok nem sok jóval bíztattak. Közel nyolcezer lakosú község, ahol az ötszáz analabéta mellett mindössze száz érettségizett vagy egyetemest értettünk.

Aztán jött az „eligazítás”, ahol azt mondták, hogy beszéljünk el minél több emberrel, figyeljük meg problémáikat, neveljük őket dialektikus gondolkodásra! Hm... Bárhogy is számoltunk: nyolcezer lélekszám, négyen vagyunk, tehát csak egy megoldás van: mindenki naponta 200 embert megnevel. Menni fog simán: délelőtt száz, délután száz. (S ha figyelembe vesszük, hogy van orvos, iskolaigazgató stb., akikkel gyorsabban lehet haladni, még pihenésre is jut idő.)

Csodatevők lennének?

A fogadtatás kissé meglepő volt. Úgy látszik, tőlünk várták, hogy megváltuk Abádszalókat sok éves problémáitól. Nyugi van — mondogatták magukban —, jött négy marok, tettekre kész fiatal ember, hát majd ők elintézik itt mindent, 10 nap alatt szépen behozzák az eddigi lemaradást. A programban ugyanis, amit számunkra állítottak össze, ilyen csekélységek szerepeltek: a község 14 000 kötetes könyvtárának szerző és könyvcím szerinti teljes katalógizálása bagatell dolog, egyetemisták, úgy is értenek hozzá. Életképes, irodalmi kör létrehozása — a művelődési otthon vezetői — megfelelő érdeklődés hiányában — már évek óta hiába kísérleteznek, de nekünk biztosan menni fog. Kiegészítésül csak két fiókkönyvtár beindításához kell segítséget adni és néhány előadást tartani a mezőgazdasági könyvhónap alkalmából; a kommunista ifjúsági mozgalom hősei-

ről; egy egészségügyi tájékoztatót, továbbá filmankétot a Tenkes kapitánya című film vetítése alkalmából a honvédelmi-hazafias nevelésről. Ez utóbbihoz pluszként jött az a körülmény — mint utóbb kiderült —, hogy az iskolaigazgató még nekünk vélt szíveséget tenni avval, hogy a diákokat rendelkezésünkre bocsátja!

Igy aztán szép egyetértésben a kozmikus sebességgel gyorsan visszakapcsoltunk az egyesbe, és csak egy célunk maradt: megismerkedni a faluval, lakóival, a termelőszo-vevkezettel, s felmérni szociális, kulturális állapotát. S mindjárt kiderült, hogy nem is olyan fekete az az ördög, izgalmas, érdekes munka vár ránk...

Elvándorlók

Ahogy ismerkedő-bemutató látogatásokat tettünk a község vezetőinél, a termelőszo-vevkezetben, iskolában, könyvtárban, lassan kirajzolódott előttünk a falu igazi képe: eredményeik is, problémáik is.

Mert tagadhatatlan tény, hogy szép dolog, ha egy gazdaság átvétele a munkaegységéről a garantált munkabérré, a háztáji mellett átlagban évi 15 000 forint fölött osztászáradéskor a tagoknak, s ha olyan szép állatállomány, olyan gondos tervező-szervező munkával dicsekedhet, mint a helybeli Lenin Tsz. Talán ennek köszönhető, hogy a mindenütt problémaként jelentkező elvándorlás lassan kedvező képet mutat. Sokan térnek vissza az iparból: „még ha ott többet is kerestem, itt azért olcsóbban jövök ki a háztájjal, no és visszahúz az otthon, a család”.

És hogy az állattenyésztésben biztosított 22—24 ezer forint évi jövedelem ellenére a fiatalok jó része mégis idegenkedik a mezőgazdasági pályától, annak ma is meglevő okai ott keresendők, hogy a napi 8 óra munkaidő után, itt nem lehet letenni a szerzőszámot. No és melyik fiatal nem vágyik többet, újat látni, szórakozni — minden községnek viszont nem lehet saját Madách Színháza.

Kihasználatlan lehetőségek

Közübelül azt jelenti ez, hogy a függetlenségre való törekvés mellett a kulturális igény. a jóval szélesebb körű szórakozás igénye kielégítetlen marad, s ez a gyakori ingázások, elvándorlások oka. Valóban ennyire nem tudja kielégíteni a falu az igényeket?

Sajnos, ilyen téren nem dicsekedhetünk. Am, ha jól körülnézünk, még meglepőbb dolgokra bukkantunk: van művelődési otthon, KISZ-klub, nyugdíjasklub — érdeklődés azonban alig.

Farsangi bál: több a sógor-, komaasszony, mint a fiatal. A lányok 14-től 18 évig képviseltetik magukat — gyér számmal, s itt is éles az ellentét a gimnazisták és a tsz-es lányok között. Tízennyolc éven felül lányokat nem látni sehol. Nagy részük férjhez ment, és egyébként is — mindenki ismer mindenkit — mit szólna hozzá a falu!

Ismeretterjesztő előadás: a szervezés eredményeként szépen gyűlnek az „érdeklődők”, mert utána filmvetítés is lesz.

A családoknak csak 40 százaléka jár rendszeresen napilap, több mint 10 százaléknál nincs még rádió, minden ötödik családra jut egy tv, bár az anyagi helyzet jóval többet is megengedne; viszont nem láttunk egyetlen házat sem, amely ne lenne frissen festve.

Foglalkoztatottság

A termelőszo-vevkezet átlagos életkora jóval az országos átlag alatt van, s ez nagyban köszönhető a fiatalokkal szembeni megértésnek, segítőkészségnek, amit csak fokozni fog az új termelőszo-vevkezetű törvény. Itt nem is beszélhetünk munkaerő-hiányról. Egy-egy csöpp üröm azért itt is akad: a tagok téli foglalkoztatottsága nincs biztosítva. Nincs kihasználva a női munkaerő sem. Ipari létesítménnyel a környéken sehol sem találkozhatunk: Szolnok, Debrecen, Eger is 60—70 km távolar esik. Néhány csipkeverő háziipari szövetkezet az, amely néhány nőnek munkát tud biztosítani, de a napi átlagos kereset alig emelkedik 20,— Ft fölé! Hát igen, tudjuk, ez van — mondják a község vezetői —, de konkrét terv-javaslat, elképzelés mind ez ideig hiába várhat magára...

Kevesebbet mondtam az eredményekről, többet a problémákról, de céloim is ez volt: Egy falu egyéni problémái ezek, mégis úgy hiszem, jó részük általánosan előfordul. Mint közgazdászot kell hogy érdekeljen ez bennünket, hibáival, s összevetve a pár évvel ezelőttivel — nagyszerűségével együtt.

László Gyula

Anyagi

Legjelentősebb nap az ösztöndíjfelvétel. Ez sajnos nem mindennapos jelenség. A nehezebb időszakokban egyhónapos időtartamra érvényes. Köztudomású azonban, hogy vannak a diák életében is könnyebb periódusok, például karácsony, szilveszter, s aztán a hosszú vizsgaidőszak, amikor nem szükséges a sok pénz, ilyenkor tehát kéthavonta kapunk ösztöndíjat. Megszabadulni tőle igen könnyen lehet, akár egy félévre is: egyes, kettes, hármas tanulóknak ez semmi problémát nem jelent, a jobbaknak pedig ajánlható egy jó módszer, vegyenek elő egy kis darab papírt a vizsgán — de gyanúsan, a többi már meg magától...

Vannak premizáltak is, ők a prémiumot szociális segély formájában kapják. Persze nemcsak úgy egyszerűen, hanem kérvénnyel; egy szép, tiszta, fehér papírlapon elírjuk minden bánatunkat, szerencsétlenségünket, nincstelenségünket, panaszunkat — akkor is, ha esetleg nincs. Ezt is meg kell tanulni, de viszonylag gyorsan elsajátítható, legalábbis a tapasztalatok ezt mutatják. Manapság egyre többet beszélünk az anyagi ösztönzés fontosságáról. Az indirekt megvalósítás útján egyetemünk is elindult: minél kevesebbet tanulsz, annál többet fizetsz. Most már csak a direkt módszer várat magára. A fájó csak az, hogy az esetleges változás sokakat már nem fog érinteni. Többek között az alulírottat sem...

—martin—

Elcsélt pillanat az aulában

Egyetemista konvenciók

I.

Medikus Márton becsukta maga mögött az ajtót. Orájára pillantott. Fél nyolc. Félóra múlva kezdődik az anatómia-gyakorlat. Fázósan megindult lefelé, s halkán latin szavakat mormogott. Valaki futott mögötte. Siethetett, mert kettesével vette a lépcsőket.
— Szervusz Péter! — Mernők Miklós kicsit hátra vágta.
— Szervusz... mi újság?
— Ne is kérdezd, öregem. Két fél éves rajzot kell beadnom tíz nap múlva. Az egyik sajtó tervezés: billentyűs-csavarófej karburátorkiemelő. A ceruzarajz már kész, de mi van még hátra! Nagyon kicsi — mondta Miklós és legyintett is hozzá.

— És téged ez érdekel... ez a billentyűs... micsoda?

— Persze — hangzott a bátorítalan válasz. — Persze! — mondta még egyszer kicsit önmaga bátorítására is.

— Persze — nyugtázta Márton kis, gúnyos mosoly kíséretében. — Van, akit ez nagyon érdekel. — Szemében magabiztos fény: a gyógyítás szent hivatásának megfelelően felsőbbrendűsége.

II.

Mernők Miklós az autóbussz-megálló felé sietett. Beállt a sorba és elgondolkozott.

— Szervusz Miklós!

Közgazdász Károlyt még a középiskolából ismerte.

— Mi van?

— Ne is kérdezd! Fügig vagyok a munkában. Statisztikából ZH lesz: a termelési indexek inverzeinek Boticelli sorbafejtéséből. Gazdaságföldrajz szeminariumra meg kell csinálnom egy grafikon a kapavágás területi mélység-megoldásáról.

— Te, mondj' öregem! Érdekel ez téged...?

— Persze... Igen... Miért ne érdekelne? Persze hogy érdekel. — Károlyt nagyot nyelt, ádámsutkája gyorsan, izgatottan ugrált le s fel.

— Persze. Hiszen téged ez mindig érdekelt. — Mintha mosolygott volna egy kicsit Mernők Miklós. Pillantása magabiztos volt, a billentyűs-csavarófej karburátorkiemelő magyar világzabadalom tervezőjének tántoríthatatlan bátorsága csillogott szemében.

III.

Közgazdász Károlyt nagy tömeg vette körül a buszon. Bérletét visszarakta zsebébe, majd beprézelte magát két ember közé.

— Szervusz Károly!
— Szervusz...
Bölcsész Bernáthot hosszú hajáról ismerte meg. Már a középiskolában is ilyet hordott.

— Mit csinálsz, Bernáth?

— Phüü. Teljesen ki vagyok.

Holnap kell leadnom a nyelvezeti dolgozatot a csere-miszi és alumnusi nyelvből. Két hete már csak ezt írom.

— Furcsa! Mondj, Bernáth,

téged ennyire érdekelnek ezek a csere-miszi ikes ígék?

Riadt pillantás volt a válasza.

— Miért ne, persze hogy érdekelnek.

— Hát érdekes — mondta Közgazdász Károly. Hangjában mintha kis gúny csendült volna. Magabiztosan állt a tömegben. Bátor tekintete az új gazdasági mechanizmus képzett és tántoríthatatlan közgazdászát.

Bölcsész Bernáth a következő megállónál leszállt. Még ötperces sétája volt az egyetemig. Biztos találkozott valakivel.

Patkó András

Kritika

Ülök a könyvtárban és elmerültem tanulmányozom a tanulmányozandókat. Mellettem egy lány. Irhatnám nagy L-lel is, mert olyan. Szőke, kékszemű, nagyon csinos, és érzem, hogy pont rá lenne szükségem az új mechanizmusban. Meg kellene ismerkedni vele. De hogyan? Egyelőre várok. Elnézem őt perc és akkor végre rámosolyog az igazhívők jó szerencséje. Egy „Közgazdász”-t húz elő, szórakozottan átfutja, majd megállapodik az utolsó oldalon. Itt található három igazán kitűnő humoros írásom, meg néhány apró, szinte észrevehetetlen fécimű. (Ezek természetesen nem tölem származnak.)

A lány olvasni kezd. Először mosolyog, aztán hirtelen szája elé kapja a kezét, és hangos kacarás

szásban tör ki. Ez igazán jó jel. Nagyon jól mutat, amin cseppet sem csodálkozom, hiszen az én humoreszkem olvassa.

Most végre elérkezik a kellő lélektani pillanat. Megszólítom: — Tetszik?

— Igen — mondja és szeméi csillognak a visszafójtott nevetéstől. Igazán öröm az ilyesmi az írónak. De már kérdezés nélkül beszél. — Az utolsó oldal a legjobb, itt néha teljesen jó írások vannak, ez ér egyedül valamit ebben az újságban.

— Igen! — mondom szerényen és érzem, hogy boldogan ver a szívem. Lelki szemem előtt már látom, amint kéz a kézben sétálunk és barátaink irigyen néznek ránk.

— Nagyon szeretem ennek a fejkének az írásait — folytatja — isteni dolgai vannak. Ó a legjobb

humorista a lapnál!

Boldog vagyok. Harun al Rasid érezte így magát a bagdadi újságolvasók között.

— És ahogy erről a professzorról ír! — mondja, s újra kitörni készül.

Hm. Profeszor. Nem emlékszem, hogy professzorról írtam volna... Ekkor szemem az újságra téved. Átfut rajtam a gyanú. Ez a Lány nem ismeri a nevem?

— Dehát melyik cikkről beszélsz? — kérdezem.

Nevetés közben rábök az újságra.

— És ekkor végre tudatosul bennem, amit filozófia oktatóim két éven keresztül hiába igyekeztek a fejembe verni. Nincs Isten!

Annak a tehetéstelen, kétbalkezes, Bütyürkö Emíliének a humoreszkjét dicsérte.

— rózsahegy —

MOST MÁR ELÉG!!!

Avagy az ember és a gép századunkban...

...Délután öt óra... vilamoson ülök, kezemben a Közgazdász című időszakos elclap egy újság mondott példánya. Az utolsó oldalt böngészve feljut bennem a gőznyomás: már megint... hát nincs más témájuk ezeknek a szerencsétlen humoristáknak, mint a flipper, a flipperezés és a vizsgaidőszak után a dilizásban lábadó diák? Hát a flipper és az ideg orvos körül forog a sorsunk? Hát nem!!! Ebből elég... elég... és már patognak is elő megviselt agyamból az ötlet- és témaszikkra csákkák:

Miért nem trunk arról, hogy teszem fel ez idén államunk valamely oktatási intézmény fejlesztésére 7600 000 Ft-ot fordít?... mennyivel szebb, nemesebb, méltóbb téma lenne... 7600 000... 7600 000... érdekes, ha jól számolom, ez már minimum 5 ingyenjáték lenne... de nem... NEM! félre a léhaságokkal, hiszen komolyra fordítva a szót, sokkal lelkesítőbb a kapitalista országok diákjainak harcáról olvasni. Epp az előbb láttam a hírt az Esti Hírlapban, hogy Franco rendszere letiltott egy diákintézetet, mert e megmozdulások alapjaiban ráznák meg korhadt rendszerét... hm... na igen, van benne valami logika, azt tudjuk, hogy ha nagyon rázza az ember, akkor letilt...

Idáig jutok elmélkedésemben, amikor a kalauz lágy

basszusa reccsen fülemben, hogy „tessen vigyázni, kocsi indítva”, és megnyom egy gombot. ...Mi az, itt csak egy flipper van?... de azért jól csinálja a sporttárs, mert egyből berregni kezd az asztal, azaz hogy a vilamos, az ajtókat mellett kigyullad két piros special s most már csak az a kérdés, hogy melyik ajtón kell felszállni ahhoz, hogy ingyenjátékot adjon?

Jé... megérkeztem. Lásuk csak: Xavér utca 187, kint is a tábla, hogy dr. Dörögincs Ubul idegspecialista, szóval jó helyen járok... nyomom a csengőt, mire égnél kezd a spotter az ajtó felé, miszerint „Tessék várni, majd szólítják”... na végre, bemehetek. A doki udvariasan fogad, kérdi, hogy mi bajom, s csak akkor lepődik meg, amikor a köpenyén lógó fényes flipper-szerűséget szemlélve, két ujjammal szórakozottan bökdödni kezdem a bordáit és lelkesen csilingelek hozzá, miközben fogaim között számokat mormolok... még arra is emlékszem, hogy amikor rugdosni kezdtem a nővért egy ingyenjátékért, akkor lefogtak és adott egy injekciót, amitől letiltottam, de... de most már jó... nagyon jó... itt jól érzem magam, nem is unatkozom, hiszen a régebben idekerült kollégákkal sűrűn idezük fel régmúlt nagy flippercsaták emlékeit, egyszóval jól

vagyok, csókolok mindenkit, ja, és aki tud gumi-kétforintost szerezni, dobja be a szerkesztőség postaládájába, majd a sporttársak behozzák látogatási időben... kösz...

Sz. I. J.

Miss Közgáz 67

A kultúrosztály vezetősége elhatározta, hogy a közgazdász bálon szépségversenyt rendez. Ez lenne a második egyetemünk történetében. Az első néhány évvel ezelőtt volt, és a szemtanúk elbeszélése szerint hatásosan emelte a bál hangulatát. A hagyományos bálkirálynő választással elmentésben most csak azok indulhatnak, akik előzőleg leadták nevezésüket. Jelentkezni március 31-ig lehet.

A verseny úgy zajlik le, hogy a benevezett kolleginák a ruhájukra tűzött számmal felvonulnak, és a közönség szavazatai alapján dől el, ki lesz a szépségkirálynő. Szavazócédulák 1 forintért vásárolhatók.

Az első három helyezett értékes ajándékot kap.

A névvel ellátott jelentkezéseket kérjük bedobni a Közgazdász postaládájába, a porta mellett.

Sz. M.

KÖZGAZDÁSZ

A Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem lapja

Megjelenik kéthetenként, a tanulmányi időszak alatt.

Felolós szerkesztő: Faklen Pál.

Szerkesztőség: Budapest, IX. Dimitrov tér 8. III. 381.

Telefon: 136-850/138 mellék

Kiadja a Hírlapkiadó Vállalat

Készül a Szikra Lapnyomdában

KEFIR azaz

Kulturális Együttesek — Firkászok rangadó

A kultúrosztály szerint az utóbbi nyolc évben több esetben is gentleman újsághoz méltatlan hangnemből bíráltuk működésüket. Szerkesztőségünk véleménye: ezt mi éppúgy elmondhatjuk.

A kölcsönös sértéseket csak vér moshatja le. Vért viszont nemrég annyit adtunk, hogy egészségünk komolyabb veszélyeztetése nélkül nem válhatunk a párbaj kockázatát. Ezért a vivásnál egy látszólag békésebb sportágat választottunk: a labdarúgást. Párbaj-szerűleg felkértük Molnár Sándor elvtársat, a testnevelési és illetánszék vezetőjét, valamint két kollégáját.

A csoportos párbaj színhelye a Karmeliták kolostora melletti tisztás helyett a BEAC-pályára, időpontja: április 17.

Szeretettel várjuk egyetemünk oktatóit, hallgatóit, dolgozóit, a külföldi hírügynökségek tudósítóit, a világlapok munkatársait, a diplomáciai testület tagjait, a FIFA vezér-

karát, élőkön sir Stanley Rous-sal, csak az a kérésünk, hogy valamelyikük hozzon egy labdát. A gyengébb idegzetűeket viszont felkérjük, lehetőleg maradjanak otthon, mivel a mérkőzés előtt vidám műsor is lesz, és hordágyak csak korlátozott számban állnak rendelkezésünkre.

A Közgazdász szerkesztőség ezúton kéri fel az egyetemi labdarúgó válogatott tagjait, amennyiben akadnak elfekvő kézírataik (versek, novellák, tudományos értekezések stb.), közlés céljából sürgősen juttassák el azokat hozzánk, mert nagyon gyenge a csapatunk. Nem baj, ha rossz, ez nálunk sohasem akadály.

Az előkészületek mindkét csapatnál már javában folynak, edzőmérkőzések eredményeiről, várható összeállításokról következő számunkban számolunk be. Érdekes-ségekpen annyit elárulunk, hogy köztisztviselőket álló oktatók is fogják csapatunkat

gyengíteni. Szerkesztőségünk a gyűrói státusz betöltésére pályázatot hirdet egyetemünk nőhallgatói számára, jelentkezéseket kérjük a Közgazdász irodájába bedobni. Kizárólag fényképes válaszokat fogadunk el.

Sajnos, a mérkőzés jogvetítésének kizárólagos jogát egyetlen számottevő külföldi tv-társaság sem vásárolta meg, tehát figyelem, amatőr fotósok, lehet jelentkezni, igazán olcsón adunk működési engedélyt a mérkőzés idejére.

A győzteseknek adományozandó kupát sem tudjuk bemutatni, mivel jelenleg használat alatt van, csak hétfőn ürítik ki. A mérkőzésre rendkívüli toátószelvényt is kibocsát a Sportfogadási és Lottó Igazgatóság tudta nélkül a szerkesztőség. A titeltárlatok között előfizetési úrlapokat fogunk kisorsolni, amelyeket megfelelően kitöltve és hat forintos mellékellel kell eljuttatniuk hozzánk, ennek ellenében egy évig ingyen kapják lapunkat. Amennyiben van olyan nézőnk, akinek régebbi cikkeink közül valamelyik nem nyerte meg tetszését, és ezen nézetét tettelesen óhajtja kifejezni, kérjük, halassa máskorra, mert a mérkőzés alatt a játékosok bántalmazása és etetése szigorúan tilos. Ellenkező esetben az önkéntes tüzoltóság Valérián-cseppeket fog a nézők közé permetezni. A rendezőség felhívja a nézők figyelmét, hogy a pálya területére szeszital behozni szabad, kivinni szigorúan tilos. A mérkőzésre különjáratokat indít a FAU, az FVV és az Aszfaltútépítő Vállalat.

— patkó —

—F—

A legeredményesebb csapat

Március 18-án rendezték meg a Sportcsarnokban a cselgáncs Budapest bajnokságot. A verseny szakosztályunk szép sikerrel zárult. A 63 kg-osok súlycsoportjában Nyerki József győzött az úpesti Oláh előtt. A 80 kg-osok között Ipaes László az ugyan-csak közzégyes Gyebnár András előtt került az első helyre. Ennek alapján judosaink a legeredményesebb csapat, Nyerki József pedig a legtechnikásabb versenyző címet nyerte el.

KÉZILABDA

Egyetemünk kézilabda csapata az áprilisban kezdődő bajnokságban remekelni akar! Ilyen elhatározás született a játékosokban, amikor legfőbb óhajuk teljesült. Edzőt kapott a csapat, Nagy Tamás testnevelőtanár személyében, aki nemrég maga is a TF NM I-es csapatának aktív játékosa volt.

Az edző munkája meglátott már a téli terembajnokságon is. Igaz, a csapat az 5. helyen végzett, de játéka kiváltotta a szakemberek elismerését.

Az első edzések után kisebb-nagyobb izomlással bajlódtak a játékosok, viszont az edzések kemény munkáját felelősen a jó hangulat, amit még csak fokoz az ilyenkor megrendezett „rögtönzött” játék. (Például a nők—nőtlenek közötti focibajnokság.)

Legutóbb az NB II-ből tavaly kiesett gödöllői EAC csapata ellen vereséget szenvedtek, de figyelembe kell venni, hogy a két csapat között három osztály a különbség. A mérkőzés folyamán érvényesült a GEAC nagyobb testi fölénye — általában azonban szabálytalanul. Az első szabadteri mérkőzésen kiütözték a játékosok összességének hiánya is.

Ezúton szeretnénk tolmácsolni Nagy Tamás edző kérését:

— Fiúk! Aki kedvet érez a kézilabdához és komolyan veszi a sportot, jelentkezzen kedden vagy pénteken, edzési napokon a Somogyi Béla úti Általános Iskola tornatermében fél 8 órakor!

— szoszó —